

Çuvalla- ma Sanatı

*Hedefine doğru yol alırken,
takma kafanı başarısızlıklara...*

Dr.
Faruk
Öndağ

ÇUVALLAMA SANATI

Dr. Faruk Öndağ

ÇUVAL ÇUVAL ÇUVALLAMA

Mükemmeliyetçilik çok tehlikeli bir hastalıktır dostlar. Bu acımasız canavar sadece kişiyi değil, kişinin çevresindeki en yakınlarını da amansız pençesine alır ve adeta dünyasını karartır. Maalesef son yıllarda memleket, anne babasını mutlu edeceğim diye kendini paralayan, ama bunu da bir türlü beceremeyen genç kardeşlerimizle doldu.

Diğer yandan ortalık, kişisel gelişim furyasında "5 derste hoplama", "10 derste zıplama" dersi olarak lider olacağını, birdenbire limitlerinin zirvesine ulaşacağını, holding patronu olacağını zanneden, ancak sonrasında da kırık kanatlarını saklayacak yer bulamayan, limitlerimin en tepesine çıkacağım derken kafa üstü çakılıp "posttravmatik sendrom" yaşayan Ahmet'lerle ve Ayşe'lerle doldu taştı.

Oysa, insan olmakla kusursuz olmak şu dünyadaki birbirine en zıt iki durumdur diyebiliriz. İnsan yaratılışı gereği kusursuz, hatasız bir canlı olmadığı gibi, tam tersine, en birincil özelliklerinden birisi de bolca saçmalayıp çuvallamasıdır. Mayamızda var bu kardeş, yapacak bir şey yok!.. Üstelik biz-zat Allah'ın (c.c.) yarattığı kuldan beklemediği şeyleri, başka bir insanın beklemesi acımlası bir hastalık halidir, tek kelime ile zulümdür bu.

Bizim inancımızda insan "ahsen-i takvim" olarak yaratılmıştır, hatta bir adım öteye geçeyim, o "Hz. İnsan"dır. Her bir insan tekdir, özeldir, çok ama çok değerlidir. Yani yaratılmışların en güzeli, ama tabii ki en hatasız değil... Ve dostum işin özü şu ki, sen melek filan değilsin... Bir insansın: Dolayısıyla, biz hiç istemesek bile mayamızda hata, yanlış, çuvallama var. O yüzden hayat da bir imtihan ya zaten...

Kimse ama hiç kimse bir insanın iş veya okul hayatında çuvallama, saçmalama, hata yapma özgürlüğüne dokunmamalı. Çünkü hayat sadece siyah ve beyazdan ibaret değil, aslında ara renkleri ile güzeldir. Üstelik bir düşünsenize, sadece beyazdan oluşan bir dünya ne kadar güzel olabilir ki? İnsan olmamızdan dolayı düşeceğiz, kalkacağız, yorulacağız, hatalar yapacağız... Gün gelecek kendimize "Ah ulan, ben o salaklığı nasıl yaptım!" diyeceğiz, ama ne olursa olsun kesinlikle pes etmeyeceğiz, karamsarlığa kapılmayacağız, işimize gücümüze daha motive olmuş bir şekilde ve dört elle sarılacağız: Hayatımıza, güzel insan olma mücadelemize, en önemlisi de hayattan keyif almaya kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Başka bir açıdan baktığımızda da çuvallamanın hayatta başarıyı yakalamada bize epey yardımcı olabileceğini de söyleyebiliriz. Bu kitapta, şu anda Türkiye'de yaşayan, ciddi başarılar elde etmiş, mevki ve makam sahibi olmuş, liderlik yapan, yerine göre inanılmaz paralar kazanmış canlı kanlı onlarca insanın hatırası da yer alıyor. Şu anda zirvede olan bu insanların, geçmişte nasıl saçma sapan hatalar yaptıklarını, hayatlarının bir dönemlerinde nasıl da çuvalladıklarını, tabiri caizse ne büyük-özür dileyerek söylüyorum- "salaklıklar" yaptıklarının bol bol örneği var: Zamanında sınıfta kalmış biliminsanı mı istersiniz, misafir kaldığı evde altına çiş kaçıran hâkimi mi, fermuarını açık unutan doktoru mu?..

Bu kitap –adı üzerinde– mükemmellik karşısı bir kitaptır. O nedenle, doğal olarak kendisi de bolca hata içerebilir, eksigi ve kusuru olabilir; bu konuda baştan anlaşalım. Yazarı da dünyada en çok çuvallayan, “ah ulan, ben o salaklığı nasıl yaptım” tarzı hatıraları en bol adamlardan birisidir.

Altı üstü bir hayatımız var!.. O da adeta şaka gibi gelip geçiyor... İnsanca bir nefes almak, temiz bir kahkaha patlatmak bizim de hakkımız değil mi dostlar!

Mahkeme

Bir dava sırasında, mahkemeye şahit olarak o bölgede yaşayan ve herkesin tanıdığı yaşlı bir kadın çağrılır. Davada tanıklık etmesi için kürsüye çıkar ve oturur. Davalının avukatı kadına yaklaşır ve, “Bayan Jones. Beni tanıyor musunuz?” deyince yaşlı kadın cevap verir:

“Ah, evet Bay Williams, sizi çocukluğunuzdan beri tanıyorum. Siz ta o zamanlar bile aileniz için tam bir baş belasıydınız. Sürekli yalan söylüyor, karınızı komşunuzla aldatıyorsunuz. En yakınım dediğiniz insanların arkasından konuşuyorsunuz, iki dolar fazla kazanmak için herkesi satarsınız...”

Davalının avukatı başta olmak üzere bütün salon şok olur. Adam ne yapacağını bilemez bir halde kadına tekrar sorar:

“Peki, Bayan Williams, ya karşı tarafın avukatını tanıyor musunuz?”

Yaşlı kadın yine cevaplar:

“Elbette tanıyorum. Çocukluğunda ona dadılık yapmıştım. Tembel, ödle ve alkolik adamın tekidir. Etrafında bir tek dostu yoktur ve herkes onun hâlâ geceleri altına kaçırdığını söylüyor.”

Salondakilerin şaşkınlığı iyice artar. Bütün salonu bir gürültü kaplar. Hâkim kürsüye vurup herkesi susturur, her iki tarafın avukatını da telaşla kürsüye çağırır. Ve ikisine de eğilmelerini söyleyerek kulaklarına şunu fısıldar:

“Eğer bu kadına beni tanıyıp tanımadığını sorarsanız ikinizi de harcarım!”

Düşünsenize, bizim de okulumuzda, şirketimizde ya da mahallemizde herkesin özelini bilen böyle bir Ayşe teyzemiz olsaydı ne yapardık?

Elbette bu bir fıkra... Üstelik, biraz abartılı olmakla beraber çok gerçekçi bir fıkra. Tıpkı fıkradaki hâkim ya da avukatta olduğu gibi gerçek hayatta da pek çok hâkim, savcı, milletvekili ya da generalin geçmişinde asla hatırlamak istemediği utanç verici veya çok komik hatıraları ve çuvallama örnekleri vardır.

Son zamanlarda mükemmeliyetçi anne babalarda çığ gibi bir artış var. Pek çok anne baba çocuğunun yarınları adına inanılmaz bir telaşla, mükemmeliyetçi olduğu kadar hastalıklı da bir tutum sergilemekte.

Ve sonuç: Parmağının ucuna kıymık batmasına tahammül edemediği evladını, aslında kendi elleriyle dünyanın derdine tasasına gömen anne babalar...

Peki, gerçekten de mükemmel insan var mıdır?

Mükemmellik, yani kusursuzluk insanoğlunun taşıyabileceği, ona yakışır ifadeler değildir. Bir başka ifadeyle, insan öyle mükemmel bir canlı filan değildir. İsmimiz bu yüzden insan!

Bizler yaratılışımız gereği bolca çuvallayan, en olmadık yerde komik durumlara düşen, akla hayale gelmedik hatalar yapabilen yaratıklarız. İnsan denilen, bu bol çuvallayan canlıya “mükemmeliyetlik ve kusursuzluk” yüklemek öncelikle ona yapılan çok büyük bir hadsizlik ve haksızlıktır. Herkes haddini ve sınırını bilerek davranmalı. Çünkü kusursuzluk,

sadece yaratıcıya özgü bir sıfattır ve “tanrıçılık” oynamak kim-
senin haddi değildir. İnsanoğlu ne zaman haddini bilmeyip de
kusursuzluk peşine düşse, yani bir nevi tanrıçılık oynamaya
kalksa başı belaya girmiştir. Binlerce yıllık insanlık tarihi bun-
ların örnekleriyle doludur. Sözlerinde Firavun ve Nemrut’un
kokusu olan her şey, yaratıcıya kafa tutan her eylem faciayla
sonlanmıştır.

Özellikle Batı kültüründe böylesi kafa tutmalar ve tanrıçılık
oynamalar pek sevilir. İlk bakışta düşündüğümüzde aklıma
gelen birkaç örneği vermek istiyorum sizlere.

Öncelikle, mühendisinin, “Bu gemiyi Tanrı bile batırma-
maz!” dediği Titanic adlı meşhur gemiyi düşünün: Daha ilk
yolculuğunda 1.517 kişiye mezar olmuştu. Bu facia, bildiği-
niz gibi bu olayı anlatan *Titanic* adlı muhteşem filme de konu
olmuştu. Yine yakın tarihte, uzaya henüz çıkmadan yanan
uzay aracı Apollo 1 (güneş tanrısı) ve henüz kalkışı esnasında
canlı yayında parçalanan Challenger (yani meydan okuyan)
ilk aklıma gelenler.

Psikolojik olarak değerlendirildiğinde, aslında mükem-
meliyetçilik iddiasının altında derin bir değersizlik ve özgü-
vensizlik olduğunu da söyleyebiliriz.

Kitabın kaleme alınışının bir nedeni “mükemmel insan
yetiştireceğim derken evladının yarınlarnı ateşe atan ebe-
veynler” iken diğer yazılış nedeni de, ülkemizde deli fırtınalar
gibi esip, ardında bir yığın kırık gönül ve psikoloji hastası bira-
kan, yurtdışı kaynaklı abuk subuk kişisel gelişim rüzgârıdır.
Ancak elbette bunları söylerken, aralarında üç-beş tane had-
dini bilen ve yaptığı işin hakkını veren değerli arkadaşı dışarı-
da tutuyorum.

Ülke bir anda üç-beş derste milyon olmanın, dünyanın
en büyük lideri olmanın ve karşı cinse kendini âşik etme-

nin sihirli formüllerini anlatan kişisel gelişimcilerle doldu... Gerçek olmayan, naylon umutlar peşinde koşan nice gariban, tabiri caizse Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan oldu.

Bu Uzakdoğu ile Batı melezi kişisel gelişim rüzgârı sonucu, ortalık *şamatalı egoları göğüslerine sığmayan*, aslında yarım-çeyrek olup henüz kişilikleri tamamlanmamış, demlenmemiş insanlarla doldu. İlk andan bu yana psikoloji camiası bu furyaya savaş açtı, ancak uzun vadede ticari olarak kârlı çıktılar. O seminerlerde uçan, koşan dünyayı kurtaran insanların balmumundan (tuvalet kâğıdından da olabilir) kanatları eriyip kafa üstü çakılınca, hepsi soluğu psikoloji ve psikiyatri kliniklerinde aldılar maalesef!

Bu Batı özentisi, *psödo* (sahte, yalan, naylon) kişisel gelişim divaneliğine bir miktar çattıktan sonra konumuza dönelim. Peki, bu insanoğlu mükemmel değilse, nasıl bir canlıdır? Sakın "insanoğlu mükemmel değil" derken onu küçümseydiğimizizi filan düşünmeyin. Haşa! Tam tersine, biz ona "Hz. İnsan" diyoruz hatta. İfadenin ağırlığına bakın; "Hz. İnsan." O, çok özeldir, çok değerlidir.

İnsanoğlunu tarif ederken iki özel kelime kullanmak istiyorum: Bunlardan biri İngilizce *unique* kelimesidir. Türkçesi "eşsiz, benzersiz" demektir. Yani, onu kıyaslayabileceğin ve ölçebileceğin bir canlı yoktur, o tekil ve özeldir. Diğer kelime ise, benim de çok sevdiğim –ve bazen söylerken takıldığım– eski bir ifadedir: *Nevi şahsına münhasır*. Yani kendine özel, taşıdığı özellikler bakımından diğer her şeyden farklı anlamına gelir.

Hz. İnsan, başlı başına bir mucizedir. Ama insanın o muhteşem mucizevi yapısında, mayasında "mükemmellik, kusursuzluk" yoktur. Yani insanoğlu aslında kusursuz filan değildir. Sıkı durun; o mükemmel ötesidir. İşte o "mükemmel ötesi" ifadesinin içinde bolca çuvallama, hata yapma hakkı da vardır.

Bakın, sevgili Gökhan Özcan şu âna kadar anlattıklarımızı taçlandırırçasına, insanı ve insanın yeryüzündeki macerasını bir paragrafla nasıl ifade etmiş.

Boşuna değiliz hiçbirimiz, boş yere yaratılmadık, haşa. Bizden murad edilen bir şey var. Bir hikâyenin içini doldurmak, bir cümleyi tamamlamak, bir ezgiyi yankılandırmak, hayatı eksik bırakmamak için var edildik. Hepimiz o mükemmel bütünlüğün yerini doldurması gereken bir parçayız. Ve şu bir gerçek ki, belki de bir tek biz hariç, âlemdede bulunan her "yaratılmış" bunun farkında.

"İnsan kimdir?"deki son noktayı ise koca Yunus koyuyor:
"Her âdem bir âlemdir."

Evet, herkesin özel dünyasında pek çok hatası ve inanılmaz çuvalmaları vardır. Buradaki incelik ise kimsenin bu çuvalmalarını, hatalarını afişe etmemesinde saklıdır.

Sıradışı Bir CV

Bildiğiniz gibi, insanlar işe başlarken kurumlar onlardan CV ister. Yani hangi okulları bitirdiği, hangi çalışmalarını yaptığı hangi kurumlarda çalıştığının özeti mahiyetindeki bu doküman, aslında kişinin hayatta neler başardığının da bir özeti mahiyetindedir.

Bir gün, ABD'de bir bilim insanı çıkıyor ve bu CV olayına tabiri caizse "hadi len" diyor. Adamın adı Johannes Haushofer; ABD'nin en parlak, en önemli psikiyatrlarından biri. Gençcik yaşına inanılmaz başarılar sığdırmış sıradışı bir bilim insanı.

Princeton Üniversitesi'nde görev yapan akademisyen, aykırı bir işe imza atıyor ve tıka basa başarıyla dolu CV'si yerine, o âna kadar başvurup da başaramadıklarından, yani çuvaldığı işlerden oluşan bir CV yayınlıyor. Aman Allahım, adamın

başarısızlıkları sayfalara sığmıyor. Buyrun, bu ıskalamaların bir kısmını paylaşalım:

- 1999, uluslararası master derecesine Londra Ekonomi Okulu kabul vermemiş.
- 2003, tıp bitirme ders kabulü Cambridge Üniversitesi tarafından reddedilmiş.
- 2003, psikoloji doktorası Harvard Üniversitesi'nce reddedilmiş.
- 2003, Fulbright bursu reddedilmiş.
- 2006, Harvard Üniversitesi "Zihin-Beyin ve Davranış Ödülü"nde reddedilmiş.
- 2007, Harvard Üniversitesi "Zihin-Beyin ve Davranış Ödülü"nde reddedilmiş.
- 2008, ekonomi doktorası, Stockholm Üniversitesi tarafından reddedilmiş.
- 2010, Harvard Üniversitesi öğretim üye topluluğu tarafından reddedilmiş.
- 2010, Zürih Üniversitesi araştırma bursu başvurusu reddedilmiş.
- 2011, Swiss Network uluslararası öğrenciler için doktora ödülü başvurusu reddedilmiş.
- 2014, Harvard Kennedy Okulu iş başvurusu reddedilmiş.
- 2016, QJE, deneysel ekonomi yazısı reddedilmiş...

Ve bu çuvallamalar böyle sürüp gidiyor...

Sabret ve Kazan

Başarılı adam el attığı her şeyi uçuran adam değildir ki...
Öylesi bir Süpermen maalesef yaşamıyor bu gezegende. Başarılı

adam dediğiniz kişi, her türlü tersliğe, çuvallamalara rağmen pes etmeyen ve mücadeleye devam eden kişidir.

Oxford, Cambridge derken aklıma Oxford mezunu bir dostum geliyor. O da gerçek anlamda ülkemizin yüzakı gencecik biliminsanlarından biri. Çok keyifli bir arkadaş ortamında dostumun başarıları uzun uzun anlatılınca arkadaşım gülümseyerek kulağıma eğilip;

“Faruk Hocam, bu kadar süslü ifadelere bakma... Ben aslında ilk girdiğim üniversite sınavında çuvalladım, o sene sınavı kazanamadım. Pek çok arkadaşım mutluluk çığlıkları atarken ben açıkta kalmıştım,” deyince hakikaten şaşırmıştım doğrusu. Merak içinde, sonra ne olduğunu sorduğumda şöyle cevap vermişti:

“Biz Erzurumluyuz... Sınav senesi Erzurum'dayım... Ben tıp okumak istiyordum, ama puanım en düşük tıp fakültesine bile yetmiyordu. Çok berbat bir durum yani... Sonra, babam çekti beni bir kenara, ciddi bir konuşma yaptı ve güzel de bir ödül koydu. Ve ben o aşkla ve şevkle öyle bir çalıştım ki, ertesi sene ilk bine girerek İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ni kazandım.”

Evet dostlar, bu iş böyle... Aslında nereye dönüp baksanız benzer hikâyelerle karşılaşsınız.

Adlarını anarken bile içimi sıcacık ısıtan iki güzel kardeşimi, iki gencecik psikoloğumuzu da burada anmalıyım: Merve Armağan ve Saliha Selman.

Bu iki pırıl pırıl psikolog kardeşimiz, şu an ABD'nin en prestijli üniversitelerinden Harvard ve Columbia Üniversitelerinde görev yapıyorlar. O deli gibi çalışma temposunun ardından ülkemize geldikleri kısacık tatil aralarında da sağolsunlar bazen okul çalışmalarında bana eşlik ediyorlar. Sahnede genç üniversite adaylarına ilham kaynağı ve rol model oluyorlar.

Öğrencilerim ilk önce ABD ve Harvard'ı duyunca, onlara uzaydan gelmiş insan muamelesi yapıyor. Ancak kızlarımız sahneye çıkıp liseli yıllarda yaşadıkları çuvallamalardan, başarısızlıklardan, büyüklerin yaptığı anlayışsızlıklardan ve bazen nasıl da üzülüp ağladıklarından bahsedince salondaki çocukların da "Aa, aynı ben", "Benim yaşadıklarımı yaşamış", "O da aynı benim gibi üzölmüş, yorulmuş, ağlamış", "Ama sonuçta sabredip kazanmış" diyerek inanılmaz rahatladıklarını ve motive olduklarını gözlemledik.

Sözün özü, bu dünyada herkes maske takar, özel hayatlarında inanılmaz hadiseler yaşanır, ama ertesi gün herkes, "her şey çok yolundaymış gibi" hayatına devam eder gider. Düşünsenize, size nutuk atan o çokbilmiş, karizmatik politikacının pahalı bir takım elbiseyle örttüğü bedeni çok tatsız bir cilt hastalığı ile kaplı olabilir... Ya da yoldan geçerken tüm erkeklerin bakışlarını üzerinde toplayan genç ve güzel bir hanımın haftanın üç günü geceleri altına işediğini düşünebiliyor musunuz? Etrafa gülücükler saçan, "aman, nazar değdirmeyin ne olur" diyen yeni evli bir çiftin evinde her gece korkunç tartışmalar yaşanıyor olmasına ne dersiniz? Belki de ticari hayatı herkesi kışkandıracak kadar başarılarla dolu bir işadamının her akşam evde onu bekleyen down sendromlu bir çocuğunun olması dikkatinizi çeker. Kısacası, kusursuz insan ya da kusursuz hayat yoktur.' Eskilerin deyimiyle, "Bu hayatta mendilin dört ucu hiçbir zaman bir araya gelmez!" Bunu sakın unutmayın!

Ortalama her kırk erişkinden biri geceleri altını ıslatırken, toplumumuzun yaklaşık yüzde 20'sinin cinsel hayatı acınacak durumdadır. Üstelik sıkışık trafikte elini kolunu camdan dışarı sarkıtıp, her an "döverim ha!" modunda dolaşan, çatık kaşlı abilerde bu oranın çok daha fazla olduğunu da ekleyeyim. Sözün özü, etrafımız; zayıf görünmek için binbir çeşit

korse giyen balıketlilerle, kalan üç-beş saçını sağa, sola veya arkaya yatırıp kelini örtmeye çalışan saç özürllüleriyle, boyunu uzun göstermek için takviyeli topuk giyen kısa boylularla, özgüveni yerlerde süründüğü için her cümleye "ben" diye başlayan ezik insanlarla dolu.

Hatamla Sev Beni!

Şimdi sıkı durun dostlar! Buradan sonra anlatacağımız olaylar tümüyle gerçektir. Ve üstelik olayların kahramanları şu anda hayatta olup mesleki anlamda zirvede olan popüler insanlardır. Yaşadıkları bu talihsiz çuvallama örnekleri onlar için geçmişe dönüp baktıklarında, "Ah ulan, nasıl da saçmalamışım ama..." dedikleri, hatırladıkça kahkaha attıkları tatlı birer hatıradan başka bir şey değildir.

Herkesin ama herkesin hayatında böylesi saçmaladığı anlar vardır. Bazıları kalkıp hayatına devam ederken, bazıları maalesef komplekslere girip hayatına boynu bükük, ezik ve yenilmiş olarak devam eder. İsterseniz başlayalım... Bakalım kimler, neler yaşamış.

Fermuar

Bir belediyede hekim olarak çalışıyordum. Yirmi beş yaşlarında, tıp fakültesini yeni bitirmiş gencecik bir hanım doktordum. Bulduğum ortam, genç mimar, mühendis ve doktorlardan oluşan cıvıl cıvıl dinamik bir iş ortamıydı. Çok geçmedi, genç bir mühendis beyle göz göze gelmeye başladım. Nereye gitsem, ne yapsam o bakışları üzerimde hissediyordum. Peki, hoşlanıyordum mu bu durumdan? Aslında evet!

Hoş çocuktuktu. Ben de gizliden gizliye ondan hoşlanmaya başlamıştım. Sık sık göz göze gelip utanarak bakışlarımızı birbirimizden kaçırıyorduk. Son bir aydır kılık kıyafetime daha bir dikkat etmeye başlamıştım. Artık tanışmamız ve duygularımızı birbirimize açmamız an meselesiydi.

Bomba, bir arkadaşımızın veda partisinde patladı. Klasik bir veda partisiydi. Meşrubatlar, kuru pastalar ve şık görünümlü insanlar... O gün özellikle çok şık giyinmişim. Çünkü kalbimin efendisi duygularını açmaya artık hazırды. Bunu hissediyordum; ne de olsa böylesi şeyleri kadınlar hisseder.

Parti başladı, ben kendi arkadaşlarımla yanındaydım, o da yaklaşık on metre ileride arkadaşlarıyla sohbet ediyordu. Ortamda bir olağanüstülük vardı; çünkü çocuk gözlerini hiç kaçırmadan kıpkırmızı bir yüzle sürekli beni izliyordu. Yanıma gelebilmek için cesaretini toplamaya çalışıyordu, bunu hissediyordum. Kadınlar hisseder.

Sonra bizim gruba doğru yürümeye başladı. Yüzü gerçekten de pancar gibi kıpkırmızıydı. İyice yanıma yaklaşınca, "Şey... sizinle biraz özel görüşebilir miyiz?" dedi.

Sesi titriyordu. Kalbim duracak gibi oldu. İşte o an nihayet gelmişti! Duygularını açacaktı artık bana...

"Tabii ki," dedim.

Ve böylece beni gruptan yeterince uzaklaştırdı. Bir sütunun kenarına kadar geldik. Heyecanımı hissedebiliyordum. Kalbi delicesine atıyor, göğsüne sığmıyordu adeta. Titrek bir sesle, "Ben... şey... fermuarınız açık kalmış... Arkadaşlarınızın arasında söyleyemedim de..."

Bir anda ölecekmişim gibi hissettim. Başım dönmeye başladı, kulaklarım uğulduyordu. "Hayır hayır! Duyduklarım gerçek olamaz," diyordum. Diğer yandan baktım, aşağılık fermuar

bana gülümsüyordu ve gerçekten de ardına kadar açtı. Bir genç kız için bundan daha korkunç ne olabilirdi ki!

Evet, sevgili dostlarım; sizce bundan sonra olay nasıl gelişmiştir?

- A. *O utanç verici tablodan sonra bir daha birbirlerinin yüzüne bakmamışlardır. Ve bu olay ikisinin hayatında da tatsız bir hatıra olarak kalmıştır.*
- B. *Görüşmüşlerdir, ancak bir süre sonra birbirlerine uygun olmadıklarını anlayıp ayrılmışlardır.*
- C. *Birbirleri için yaratıldıklarını anlamış, evlenmiş ve çok mutlu bir yuva sahibi olmuşlardır.*

Doğru cevap: C.

Doktor Fatma, bu hatırasını bir gece nöbetinde anlattığında odadaki doktorlar birkaç dakikalığına gülme krizine girdik. Fatma gülmekten yaşaran gözlerini eliyle silerken, "İşte böyle arkadaşlar... Benim eşimle tanışma anım aynen böyle," dedi.

Evet, genç dostlarım, doğru duydunuz... Fermuar faciasından sonra tanışan ikili şu anda evliler ve çok mutlu bir yuvayı iki çocuklarıyla birlikte paylaşıyorlar.

Pušt Necmi

Anadolu'daki bir şehirde yaşayan on beş yaşında gencecik bir lise öğrencisi korkunç derecede diş ağrısı çekmektedir. Çocuk, yanağı şiş bir halde ve korku ile muayenehaneye giriyor. O zamanın âdeti üzere sekreter hanıma parayı peşin ödeyerek ağrı sızı içinde sırasını bekliyor. Sırası gelince de içeri giriyor. Gösterişli bir masanın arkasında heybetli ve son derece karizmatik bir doktor çocuğa şikâyetini soruyor.

Çocuk utana sıkıla iki gündür dişinin çok ağrıldığını söyleyince doktor;

“Yavrum, ben göz hekimiyim, yanlış gelmişsin. Diş doktoru üst katta,” diyor.

Diş ağrısıyla kıvranan çocuk şaşkın ve kafası karışık bir halde, “Tamam o zaman,” diyerek çıkıyor odadan. Ama cebindeki parayı da sekretere verdiği için diş hekimine gidebilmesi imkânsız hale geliyor. Diş hekimine gitmek için parayı geri istemesi lazım. Genç o kadar çekingen ve utangaç ki parasını geri isteyemiyor. Biraz dikiliyor oralarda filan, ama sekreter yoğunluktan çocuğu fark etmiyor bile. Genç çocuk, ağrıyan dişle atıyor kendini dışarıya...

Bu sıkılgan ve özgüveni çok düşük çocuk sizce ilerleyen yıllarda nasıl bir kişi olmuştur?

- A. *Hayatı boyunca çekingenliğinden dolayı canı yanan ama bir türlü insanlara hayır diyemeyen ezik bir tip olarak hayata devam eder.*
- B. *Askerliğe kadar bu ezik davranış kalıbı devam eder. Askerlik süresince biraz daha kendini toparlar ve sağlıklı bir birey olarak hayatına devam eder.*
- C. *Üniversiteye gider, orada Ankara ve İstanbul'dan gelen son derece uyanık çocuklarla arkadaşlık eder ve kabak çekirdeği gibi açılır. Kimsenin, hatta anne babasının bile tanıyamayacağı bir kişiliğe bürünür.*

Doğru cevap: C.

O zamanın pısrık ve ezik çocuğu şu anda ilaç mümessilliği yapmaktadır. Yeni ismiyle “reprezant”lık...

Necmi'yi tanıdığımda bulunduğu bölgenin en başarılı rep-rezantıydı. Aşırı ısrarcı olması ve hedefine ulaşabilmek için akla hayale gelmedik her yöntemi denediği için arkadaşları isminin önüne “puşt” lakabını koymuşlardı. Meslektaşları arasında *Pušt Necmi* bir efsaneydi. Herkesten önce kotasını o doldurur ve en yüksek ikramiyeyi hep o kapardı. Karşısındakileri

(doktorları) ikna etmek için şeytanın bile aklına gelmeyecek bin bir türlü fikir kafasında cirit atardı.

Nemci, işi gereği sürekli olarak araba ile şehirlerarası yollculuklar yapıyordu. Şehir arasında trafik kontrolü yapan bir polis onu ve eşantiyon malzeme dolu arabasını keşfetmişti. Bu polis, her geçişinde onu mutlaka durduruyor ve doktorlara takdim edilmek için hazırlanmış eşantiyon ilaçlardan, kalem ve defterlerden bir miktar tırtıklıyordu. Bir, iki derken bu iş iyice can sıkıcı bir hal almıştı.

Yine bir gün aynı polis Necmi'yi durduruyor ve "Gardaş, acayip başım ağrıyor, bi hap ver de atak," diyor.

Polisin yılışıklığından iyice bunalan Necmi, içinden "ben sana gösteririm" diyor ve polis memuruna bebeklerin kabızlığında makattan kullanılan iki fitil veriyor. Fitilleri ona verirken bol suyla içmesini de özellikle tembih ediyor. Polis hayatından çok memnun, "Eyvallah gardaş," diyor.

Bizimki gülmemek için kendini zor tutarak gaza basıyor. Yol boyunca bebeklerin makatından kullanılan fitilleri adamın yuttuğunda yüzünde oluşacak ifadeyi düşünerek kakhahalar atıyor, ama bir yandanda polisin hışmından da korkuyor.

Sonraki haftalarda polisle karşılaşmamak için güzergâhını değiştiriyor ve yolunu oldukça uzatıyor. O kendini güvende zannededursun birkaç ay sonra hiç ummadığı bir yerde polis karşısına dikiliyor.

"Hah, yakaladım seni," diyor.

Puşt Necmi, "Eyvah, ayvayı yedim," diye düşünürken, polis; "Lan gardaşım, aylardır seni arıyorum. O ne biçim ilaçmış öyle! Ben hayatımda bu kadar etkili bir ilaç görmedim. Gafamın ağrısını zınc diye geçirdi ya! Haftalardır eczane eczane dola-nyom, hapı tarif ediyom, kimse öyle bir ağrı kesiciden haber-

dar değil. Hele gardaş, sen ondan bana biraz daha versene sevabına,” diyor.

Çiş Belası

Yeni nişanlı bir çift otobüsle uzunca bir şehirlerarası yolculuğa çıkıyorlar. 1980’li yıllar, görücü usulüyle tanışmışlar, ama sonrasında birbirlerine deli gibi âşık olmuşlar. Delikanlı, nişanlısını bir roman kahramanı gibi gözünde yücelttikçe yüceltmiş, öyle ki yolda insanlık hali çok çışı gelmiş olmasına rağmen bir türlü kıza, “Ben bir lavaboya gideyim,” diyememiş.

Sıkışmış olmasına rağmen, birinci molada tuvalete gidemiyor, ikinci molada da gidemiyor, ama mesane artık laftan anlamaz hale geliyor. Bir, iki, üç derken öyle çok canı yanıyor ki sonunda yerinden fırlıyor ve hareket halindeki otobüsü en olmayacak yerde durdurmaya çalışıyor. Mekân o kadar uygun-suz ki kaptan “olmaz” diyecek gibi oluyor, ama bizim taze âşık herkesin gözü önünde ağlamaklı bir ifadeyle; “Allah aşkına, Peygamber aşkına durun! Yalvarıyorum durun!” diye canhıraş bir şekilde feryat ediyor. Kaptan bakıyor ki çocuğun durumu normal değil kapıyı açıyor.

Kapı açılır açılmaz, tüm yolcuların meraklı bakışları altında bizimki dışarı atıyor kendini. Etrafta korunaklı hiçbir yer yok; ne bir ağaç ne de arkasına gizlenebileceği bir çıkıntı. Ama zaten bizimkinin çaresizlikten gözü dönmüş, onlarca yolcunun meraklı bakışları altında dönüyor arkasını, yapıyor çişini.

İnsanlar onun bu halini şaşkın şaşkın seyrederken arkadaki iki teyze, hiç unutulmayacak cümleleri patlatıyorlar:

“Yazık gızz... Hasta herhal çocuk!”

“Vah yavrım, pek de gücük, şimdiden çişini tutamıyor, yaşlanınca n’apıcak?” gibi yorumlar yapıyorlar.